

Izveštaj o učešću delegacije Ministarstva zdravlja koju je predvodio ministar zdravlja dr Vojislav Šimun, na Konferenciji visokog nivoa „Krizna zdravstvene radne snage, izazov za male zemlje u budućnosti“ i službenu posjetu Ministarstvu zdravlja Republike Letonije, 10-11. april 2025.godine, Riga, Letonija

Delegacija Ministarstva zdravlja predvođena ministrom zdravlja dr Vojislavom Šimunom, boravila je u dvodnevnoj službenoj posjeti Republici Letoniji u cilju održavanja bilateralnog ministarskog sastanka sa letonskim ministrom zdravlja i radi učešća na Konferenciji visokog nivoa „Krizna zdravstvene radne snage, izazov za male zemlje u budućnosti“.

U crnogoskoj delegaciji koju je predvodio ministar zdravlja, bile su Doc. dr Milena Čojić, državna sekretarka Ministarstva zdravlja, i mr Mirjana Đuranović, načelnica Direkcije za međunarodnu saradnju.

Crna Gora i Letonija dijele slične izazove u funkcionisanju zdravstvenih sistema, a osnaživanje i zajednička saradnja u pojedinim oblastima od velikog su značaja za obje zemlje, zaključeno je tokom bilateralnog sastanka ministra zdravlja Crne Gore, dr Vojislava Šimuna i njegovog kolege iz Letonije, ministra Hosams Abu Merija, koji je održan prvog dana službene posjete. Tokom susreta, ministri Šimun i Abu Meri razgovarali su o zajedničkim izazovima sa kojima se susriječu male zemlje, ali i naglasili značaj saradnje i uspostavljanje modaliteta djelovanja uvažavajući pojedinačna iskustva i specifičnosti zdravstvenih oblasti u kojima je moguće ostvariti saradnju.

Ministar Šimun je naglasio da je u oblasti nabavke lijekova saradnja malih zemalja važnija nego ikada te upoznao kolegu iz Letonije o skorašnjoj posjeti Briselu i susretu sa evropskim komesarom za zdravlje i dobrobit životinja Oliverom Varheljijem gdje je posebno bilo riječi upravo o projektu nabavke lijekova. Ministar Abu Meri je pohvalio napore Crne Gore na evropskom putu iskazujući podršku Letonije, ali i izrazio interesovanje da se uključi u potencijalni projekat, budući da je nabavka lijekova izazov sa kojim se i Letonija suočava.

Tokom susreta je razmatrano upravo više modaliteta i projekata za nabavku lijekova, čiji je lider Kipar, kako kroz mehanizme EU, tako i preko Inicijative malih zemalja čije su članice i Crna Gora i Letonija. Šimun je upoznao letonskog kolegu i sa inicijativom ministra zdravlja Malte, Džo Etiema Abele, koji je tokom boravka u Crnoj Gori takođe ponudio podršku u upostavljanju i koordinaciji u projektu nabavke lijekova.

Crnogorski ministar zdravlja predstavio je prioritete Vlade kada je u pitanju ulaganje u zdravstveni sistem, dok je ministar Abu Meri podijelio iskustvo Letonije u organizaciji primarne zdravstvene zaštite, sprovođenju preventivnih programa, sa posebnim fokusom na skrining kolorektalnog karcinoma, cervikalnog i karcinoma pluća.

On je pokazao spremnost da Crnu Goru potencijalno uključi u projekat koji Letonija koordinira za 22 države od kojih su 20 članice Evropske unije. Vrijednost projekta je 30 miliona eura a cilj je rana detekcija abdominalnog i karcinoma pluća gdje bi Crnoj Gori Letonija ustupila protokole za karcinom pluća nakon završetka projekta. Ministar Šimun je zahvalio letonskom kolegi i izrazio duboko interesovanje da Crna Gora bude uključena.

Sagovornici su podijeli i zajedničke probleme koji se tiču nedostatka medicinskog kadra, ali i razgovarali o modalitetima stimulacije za rad ljekara u ruralnim i udaljenim područjima. Razmijenjena su iskustva u priznavanju profesionalnih kvalifikacija za medicinski kadar iz zemalja koje nisu članice EU.

Drugi dan posjete Letoniji, održana je Konferencija visokog nivoa „Krizna zdravstvene radne snage, izazov za male zemlje u budućnosti“

Jačanje kapaciteta zdravstvenog sistema sa fokusom na ljudske resurse, kao okosnice snažnog zdravstva, s krajnjim ciljem – bolje zdravlje za sve, nedvosmisleno je opredjeljenje Ministarstva zdravlja, poručio je ministar zdravlja, dr. Vojislav Šimun, tokom učešća na konferencijskom panelu.

Domaćin skupa u Letoniji, ministar zdravlja, Hosmas Abu Meri, u uvodnim riječima ukazao je na dugogodišnji izazov nedostatka zdravstvene radne snage u Evropi. "Trenutna situacija sa zapošljavanjem, usklađivanje radne snage s budućim potrebama tržišta rada, zdravstvo kao strateški prioritet u nacionalnim politikama zapošljavanja i zadržavanje kroz prizmu mladih ljekara za male zemlje je veliki izazov" istakao je Abu Meri.

Ministri zdravlja i drugi visoki predstavnici zemalja Baltika i manjih zemalja evropskog regiona su razmijenili iskustava u pogledu trenutnog stanja ljudskih resursa u zdravstvu, staranju radne snage, strategiji zadržavanja i privlačenja zdravstvenog kadra.

Litvanija je predstavila nacionalnu Strategiju ljudskih resursa, te načine ulaganja u obrazovanje i zadržavanje zdravstvene radne snage i poboljšanje uslova rada. Ministar Abu Meri je govorio o sve prisutnijoj primjeni vještačke inteligencije, njenom značaju i ulozi u novim okolnostima i istakao da je dobro asistirajuće sredstvo ali nikako pouzdana zamjena za zdravstvene radnike. Nakon prvog ministarskog panela, u organizaciji letonskog Ministarstva zdravlja, organizovana je posjeta drugoj najvećoj univerzitetskoj bolnici u Letoniji „Pajla Stradiņa Klinska Univerzitates Slimnica“, gdje su učesnici imali priliku da naprave uvid u organizaciju i funkcionisanje zdravstvene zaštite na kardiologiji, neurologiji, radiologiji, outsourcing-ovanim uslugama, sistemu zakazivanja.

Na ministarskom panelu "Iskustva i izazovi za male zemlje", crnogorski ministar zdravlja Vojislav Šimun kazao je kako je neophodno raditi na jačanju vještina i znanja, kao i optimizaciji učinkovitosti ljudskih resursa u zdravstvenom sistemu. On je dodao da unapređivanje efikasnosti ograničenih kadrovskih resursa podrazumijeva rekonfiguraciju modela pružanja zdravstvenih usluga i veće korišćenje digitalnih tehnologija.

Šimun je predstavio aktivnosti Ministarstva zdravlja Crne Gore na izradi nacionalnog Plana ljudskih resursa u zdravstvu od 2025-2045. godine, ističući da je ulaganje u obrazovanje kadra, jačanje njihovih profesionalnih vještina i motivacija preduslov za jačanje zdravstvenog sistema koji obezbjeđuje dostupnu i kvalitetnu zdravstvenu zaštitu građanima. "Prepoznajem da su izazovi sa kojima se danas suočavamo hitni i zahtijevaju koordiniran, strateški odgovor. Ukoliko ne budemo odlučno djelovali, ti će se izazovi samo produbiti, ugrožavajući održivost naših zdravstvenih usluga" saopštio je ministar Šimun.

Državna sekretarka u resoru zdravlja doc.dr Milena Cojić, na panelu na temu: "Krizna ljudskih resursa u zdravstvu – kako djelovati u budućnosti", istakla je da se mora ulagati u obrazovanje i osposobljavanje zdravstvenog kadra, kao i jačati nacionalni programi medicinskog obrazovanja. Državna sekretarka Cojić je naglasila da je potrebno proširiti mogućnosti specijalizacije i kontinuiranog medicinskog obrazovanja povećanjem sredstava za kontinuiranu medicinsku edukaciju, te jačanje saradnje sa medicinskim fakultetima kako bi se nastavni planovi i programi uskladili s potrebama moderne zdravstvene zaštite. Ukazala je i na značaj digitalizacije, uvođenje telemedicine i e-zdravstvenih usluga za podršku medicinskim stručnjacima i smanjenje radnog opterećenja. "Sveobuhvatnim pristupom može se osigurati da politika ljudskih potencijala u zdravstvu bude efikasna, održiva i usmjerena na poboljšanje kvaliteta zdravstvene zaštite" zaključila je državna sekretarka.

Značaj konferencije visokog nivoa "Krizna zdravstvene radne snage, izazov za male zemlje u budućnosti" ogleda se u sagledavanju stanja zaposlenosti u zdravstvenom sektoru u evropskom

kontekstu, trenutne situacija sa zapošljavanjem i usklađivanje radne snage s budućim potrebama tržišta rada; zdravstvo kao strateški prioritet u nacionalnim politikama zapošljavanja; male zemlje, veliki izazovi; zapošljavanje i zadržavanje kroz prizmu mladih ljekara; lična iskustva i mjere za zadržavanje zdravstvene radne snage u nacionalnim zdravstvenim sistemima, jačanje njihovih vještina i poboljšanje uslova rada.